

Missioon „Kliimamuutustega kohanemine, sealhulgas ühiskondlikud muutused“

**KLIIMAMUUTUSTEKS VALMISOLEKU JA
KLIIMAMUUTUSTELE VASTUPANU VÕIME
KIIREM SAAVUTAMINE EUROOPAS**

Mis on ELi missioonid?

Osaliselt Apollo programmi mehitatud Kuu-missioonidest inspireeritud ELi missioonide eesmärk on aidata lahendada olulisi ühiskonnaprobleeme, nagu

- kliimamuutustega kohanemine;
- võitlus vähktõve vastu;
- keskkonnanahoidlikuma linnakeskkonna loomine;
- mulla hea seisundi ja tervisliku toidu tagamine;
- ookeanide kaitsmine.

Igal ELi missioonil on kindel ajakava ja eelarve, mis oleneb ülesande keerukusest. Nende missioonide haare on märksa laiem kui pelgalt teadusuuringud ja innovatsioon. Nendega stimuleeritakse uuendustegevust paljudes valdkondades, et leida tõhusaid lahendusi. Lisaks on missioonidel oluline osa selliste ELi esmatähtsate algatuste elluviimisel nagu Euroopa roheline kokkulepe.

Kõigi osalus on oluline

Koroonaviiruse pandeemia annab väärtusliku õppetunni selle kohta, kui oluline on olla ettevalmistatud ja tegutseda teaduslike tõendite alusel, kuid samas võtta arvesse ka kodanike arvamust. Kliimamuutustega kohanemise missiooni elluviimiseks vajame teie abi. Tahame olla kindlad, et valitud missioon on ühiskonna jaoks oluline ja muudab inimeste elu paremaks.

Seni on kliimamuutustega kohanemise missiooni, sealhulgas selleks vajalike ühiskondlike muutustega seotud eesmärged kavandanud missiooninõukogu, kuhu kuuluvad innovatsiooni- ja teadusvaldkondade, poliitikaringkondade, kodanikuühiskonna ja erialaorganisatsioonide eksperdid.

Missioon: kliimamuutusteks valmisoleku ja kliimamuutustele vastupanu võime kiirem saavutamine Euroopas

Kliimamuutused on üks suurimaid inimkonna ees seisvaid ohte – sellel võivad olla hävitavad tagajärjed inimestele, keskkonnale ja majandusele. Seetõttu on esmatähtis vähendada CO₂ jalajälge. Kuidas me ka

ei pingutaks, teatav globaalne soojenemine tuleb ja on ka juba alanud. Selle kahjulikku mõju on juba tunda.

Missiooninõukogu teeb ettepaneku käsitada tungivat vajadust valmistuda kliimamuutusteks võimalusena elada paremini ja tervislikumalt, tagades seejuures võrdsemad võimalused.

Missiooni eesmärk on kiirendada ettevalmistusi selleks, et Euroopa suudaks toime tulla soojemas ja ettearvamatumas maailmas. Euroopa vastupanuvõime kliimamuutuste suhtes kätkeb endas paindlikkust, taastumisvõimet ja kliimaga seotud probleemide lahendamist.

Kuidas eesmärgid saavutada?

Selleks on vajalikud **ettevalmistused, kavad ja näited**.

- 1) **Ettevalmistused.** 2030. aastaks peaks kõigile eurooplastele olema kättesaadav selge teave nende piirkonda sel ajal ja tulevikus ähvardavate kliimarisikide kohta. Toetame ka kohalikke ametiasutusi, kes kavandavad riskijuhtimist ja ettevalmistusi riskidega toimetulekuks.

Eesmärk on tagada, et kõik eurooplased saavad teavet kliimarisikide kohta („Kas minu kodukohta ähvardab meretaseme tõus, üleujutus või mõni muu erakorraline sündmus?“) ning olemasolevate vahendite ja lahenduste kohta, mille abil vähendada riske, mis ähvardavad neid endid, nende kodusid ja nende kogukonda. Missiooni raames toetatakse eri laadi meetmeid üksikisiku, kogukonna ja piirkonna tasandil, tehakse koostööd ametiasutustega, et täiustada erakorraliste sündmuste eest varajase hoiatamise süsteeme, ning töötatakse välja või ajakohastatakse kliimarisikide juhtimise kavasid.

- 2) **Kavad.** 2030. aastaks peaksid 200 kogukonda ja piirkonda olema koostanud kavad nii kliimarisikide vähendamiseks kui ka tervisliku ja jõuka elu saavutamiseks.

Missiooniga aidatakse kogukondadel ja piirkondadel välja töötada visioon, milles keskendutakse nii kaitsele kliimarisikide eest kui ka sellise kogukonna kujundamisele, milles inimesed elada tahaksid, näiteks keskkonnahoidlikum, õiglasem, jõukam ja võrdsem kogukond. Selle visiooni väljatöötamiseks koondatakse teadmisi ja lahendusi eri teadusvaldkondadest ning võetakse arvesse ka nende inimeste teadmisi ja püüdlusi, kes elavad kogukondades, mida muutma hakatakse. Lisaks nõuab see teavet ja rahastust ning kogu kogukonna – kodanikuühiskond, ettevõtjad, kohalikud ametiasutused, teadlased, kogukonnaorganisatsioonid, pangad jt – koostööd.

- 3) **Näited.** 2030. aastaks peaks olema käivitatud 100 uuenduslike lahenduste katseprojekti, millega suurendatakse piirkondade ja kogukondade vastupanuvõimet kliimamuutuste suhtes.

Juba on olemas palju kohalikke meetmeid, lahendusi ja vahendeid, mis võivad aidata kliimarisike vähendada, kuid neid rakendatakse sageli hajusalt või tegelikes tingimustes katsetamata. Seepärast ühendab meie missioon eri riikide uuenduslike lahendusi ja võimaldab need ulatuslikumalt kasutusele võtta. Näitena võib nimetada üleujutuste eest kaitsvate jõgede ja märgalade mahutavuse suurendamist, tugevamaid ehitisi, vastupidavamaid põllukultuure ja arukamaid niisutussüsteeme, tulekahjude suhtes vastupidavate metsade taastamist, kohalikke energiasüsteeme või varajase hoiatamise süsteeme meie

tervise ja heaolu kaitsmiseks. Hiljutistest kriisidest saadud õppetunnid ajendavad novaatoreid töötama välja veelgi rohkem sedalaadi meetmeid ja leidlikke lahendusi koostöös kodanikega ning missioon koondab need jõupingutused ühise eesmärgi nimel.

Näidisobjekte rajatakse eri paikadesse, võttes arvesse kliimatingimuste ja kliimarisikide juhtimise lähenemisviiside mitmekesisust Euroopas. Missiooni eesmärk on soodustada parima tava vahetamist eri piirkondade ja kogukondade vahel, et ka kõige ohustatumad ja tundlikumad neist oleksid hästi ette valmistatud ja kaitstud.

Olete huvitatud?

Jälgige meid ja liituge vestlusega Twitteris, kasutades sotsiaalmeedias teemaviiteid #MissionClimate, #EUmissions ja #HorizonEU.

Oma piirkonnas toimuvaga saate end kursis hoida ka aadressil <http://ec.europa.eu/mission-climate>